

het Hofkwartier

nr 6 • winter 2012/2013

Kwartaalkrant van bewoners en ondernemers in het Hofkwartier Den Haag

Een vroege avond op het verwarmde terras van 't Goude Hooft

Een krant als een warm broodje

> Jan Paul Bresser

Het zou best eens een kastelein in de troepen van Karel de Stoute kunnen zijn geweest die rond 1423 een herberg begon die hij 'In t'gulde hoift' noemde. Want rond die tijd plantte de stoere Hertog van Bourgondië na een zegetocht zijn zwaard in het zand daar waar hij het noordelijke uiteinde van Frankrijk bereikte. Precies op het punt waar het Noordeinde begon en ook exact waar 't'gulde hoift niet meer weg te denken was. En als 't Goude Hooft de pleisterplaats van het Hofkwartier werd, de Herberg van Den Haag. De zandloper van de tijd loopt hier al eeuwen door. Dus zijn en blijven er mooie verhalen te halen. In alle seizoenen, ook in de winter van 2012 in deze krant. In de opgeknapte Haagse Herberg Anno Nu

zitten verre achterkleinkinderen buiten op het verwarmde terras aan de warme chocola en de appeltaart.

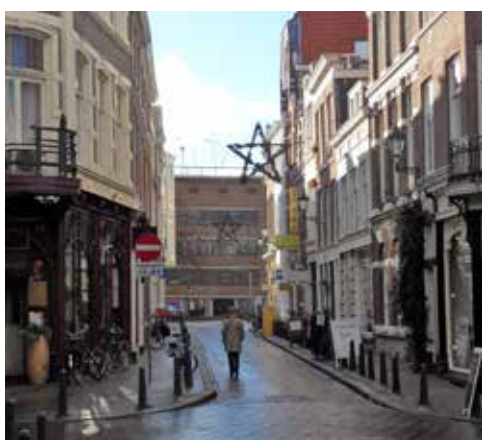
In wat wij het 't Hooft van het kwartier noemen, heeft honderd jaar geleden Louis Couperus zeker een kopje thee gedronken, tijdens een wandeling met zijn hond. Op weg naar zijn goede vriend Salomon van Leeuwen op het Noordeinde. Om in diens tuin onder een oude beuk te schrijven. De beroemde Haagse schrijver was kind aan huis bij zijn oudste zuster Catharina in de Molenstraat. Daar waar nu het Paleis Hotel is. Louis Couperus is op 10 juni 1863 geboren en zijn 150ste verjaardag wordt in 2013 overal gevierd.

Wij knippen het lint voor zijn jubileum door. En feliciteren natuurlijk mijnheer Han en Mevrouw Ting. Samen hebben ze een Ster van monsieur Michelin veroverd. Met hun verfijnde Oosterse keuken vol Franse smaak in het restaurant in de Prinsestraat. Hun ster verlicht het Hofkwartier, zoals het Venduehuis het jubileumjaar schitterend afrondde met een topveiling: het schilderij met Jeu de Boules Spelers van Auguste Herbin ging voor 318.500,00 euro van de hand. Over jeu de boules gesproken. In deze krant staat een warm pleidooi voor een 'paradijselijk luthof' op wandelafstand: Parc de La Haye, een herboren Paleistuin met een theehuis en - inderdaad - een jeu-de-boulesbaan.

We ronden onze vaste wandeling door het Hofkwartier af in de kleinste straatjes. We staan stil bij de sprookjesachtige harmonie die kloosters en 'stadspaleisjes' in de Oude Molstraat al eeuwen met elkaar vormen. En in de Annastraat blijkt sinds kort 'Hoop' te zijn voor jonge aanstormende talenten in een 'creatief warenhuis'.

We verwelkomen ten slotte een nieuwe goede buur, die onlangs op de Plaats is geland: Den Haag Centraal. Al vijf jaar wekelijks een 'échte Haagse krant' voor heel de stad. Ze zijn er voor hun lezers. Net als wij ieder seizoen. Dus gaan we opgewekt de winter door, het nieuwe jaar in. Met de krant als een warm broodje.

Van Korte Molen via Pieter en Juffrouw Ida naar Nobel en Anna

winkels van vandaag. Oud en nieuw naast elkaar. De antiquair in oude theologische boeken en de moderne kapsalon. We beginnen in de Korte Molenstraat, het verlengde van de Molenstraat, waar we in de eerste editie van deze krant met onze rondgang begonnen zijn.

We beginnen aan de linkerkant van de Korte Molenstraat. Bij Second Best. De winkel is alles behalve tweedehands. Aan een rekje buiten hangt een rij mooie jurken. Binnen is het bijna een vrolijke kleedkamer voor het

Ze horen bij het Hofkwartier, de kleinste smalle straten. Zoals de Korte Molenstraat en de Pieterstraat. De Juffrouw Idastraat, de Nobelstraat en de Annastraat. In een slingerende wandeling door het kwartier herbergen ze behalve rijke historie ook

Over kloosters en stadspaleisjes

De stille harmonie in de Oude Molstraat

> Peter Drijver

Wanneer je wat vaker slentert door het Hofkwartier, vallen je de verschillen tussen de straatjes beter op. Het drukt zijn natuurlijk de winkelstraten, dus de paar stillere woonstraten haal je er zo uit. De Oude Molstraat wordt doorsneden door de drukke Papestraat/Nobelstraat en heeft in het midden de Willibrordushuis, het Willibrordushuis en daartegenover de voormalige kweekschool. De drukte en cafés vind je er op de koppen bij de Molenstraat en de Annastraat, maar in het midden is het er stil. Tot op de dag van vandaag wonen en werken er zusters en broeders in het klooster. En aan de overkant wordt er gewoond en gewerkt door de architecten van architectenbureau Scala.

Onlangs verscheen het boek *De scholen van de Zusters van Liefde in Den Haag* en het Willibrordushuis in de Oude Molstraat van Marry Remery-Voskuil. Het boek vertelt de geschiedenis van een grote katholieke gemeenschap die bij de reformatie rond de Beeldenstorm van 1566 haar grote St. Jacobskerk verliest en haar toelucht moet zoeken in kleinere schuilkerken. In de Oude Molstraat, in het klooster naast het Oude Mannenhuis, worden begin 18e eeuw katholieke armenschoolen gesticht, geleid door de Tilburgse Zusters van Liefde. Wanneer vanaf de Franse tijd begin 19e eeuw het katholicisme weer in het openbaar mag worden beliden, begint vanuit de Oude Molstraat een grote expansie van scholen en kerken in Den Haag. Tot eind 20e eeuw zullen de Zusters van Liefde in de Oude Molstraat wonen.

Klooster en school op nummer 35 en 37
In de Oude Molstraat stond in de 16e eeuw op de plaats van het huidige Willibrordushuis een aanzienlijk huis. Dit 'Huis te Baertwijk' is vanaf de reformatie de vluchthaven voor de Haagse katholieke gemeenschap. In de 17e eeuw wordt het gesplitst in een groot en een klein huis. Het grote huis op nummer 35 wordt als klooster gemoderniseerd. Begin 20e eeuw worden de slaapzalen vervangen, de schuilkerk wordt verbouwd en er wordt een prachtige nieuwe kapel gebouwd naar ontwerp van Jos Duynstee. Hierachter wonen nu de Zusters van Sint Jan.

Het kleine huis op nummer 37 wordt verbouwd tot school. De voormalige Michaelschool huisvest nu de dagelijks openende kleine kapel. De Broeders van Sint Jan wonen en werken er met hun studenten. Ze hebben het initiatief genomen om allerlei kleine verbouwingen van de laatste 50 jaar ongedaan te maken, waardoor de oude gymnasietiekzaal nu een prachtige zaal voor bijeenkomsten is geworden. Door hen is het klooster nog steeds een spirituele parel in het Hofkwartier.

Kweekschool op nummer 34 en 36

Wanneer eind 19e eeuw de 'oneven kant' van de straat voor het katholieke onderwijs te klein is geworden, worden aan de overzijde door de Sint Willibrordusvereniging nieuwe panden aangekocht. In 1914 wordt op nummer 34 een woonhuis met zogenaamde camerens, studio's op het achterterrein, gekocht van een lid van de Raad van State. Het wordt gesloopt en er wordt een kweekschool voor onderwijzeressen gebouwd. In 1924 wordt het kapitale woonhuis op nummer 36 gekocht van de Vereniging van Notarissen. De begane

In het midden van de Oude Molstraat is het stil

grond wordt onderverdeeld in vier klaslokalen voor fröbelonderwijs aan kleuters.

In 1995 worden de panden op nummer 34 en 36 verkocht aan de ontwikkelaar Kipp. Nummer 34 wordt opgehoogd met een kapverdieping en verbouwd tot appartementen. Het verbouwen van nummer 36 tot kantoren of appartementen lukt niet meer, omdat ontwikkelaar, architect én aannemer eind 20e eeuw failliet gaan. Op nummer 36 worden de schouwen gestolen, de lekkages worden niet meer gerepareerd en het hoekpand komt uiteindelijk in bedenkelijke staat terecht bij een opkoper van vastgoed. In 1998 wordt het enorme pand gerestaureerd met steun van de gemeente Den Haag. Het resultaat is een deftig appartement op de begane grond en een tweelaags kantoor erboven. Sinds 2000 is Scala Architecten er gevestigd, dat inmiddels het hele pand tot haar beschikking heeft.

Stadspaleis

Dat hoekhuis, Oude Molstraat 36, is vandaag de dag een van de weinige grote en rijke woonhuizen die nog over zijn in het Hofkwartier. Het voorhuis aan de Oude Molstraat dateert uit 1535 en is gebouwd op de plek waar ooit drie middeleeuwse huizen stonden. De gewelkelder dateert nog uit die tijd, net als de balklagen van de eiken moeren en kinderbinten. In 1732 wordt de achterbouw gesloopt en wordt er een voor die

tijd modern achterhuis toegevoegd in Lodewijk XIV-stijl, met een monumentale trap en binnenplaats aan het oudere voorhuis verbonden. Een brede middengang verbindt de hoofdentree met de tuin. De opdrachtgever is Philip Kiggelaar, zeg maar de toenmalig landsadvocaat.

In 1835 vindt in het pand een grote interne verbouwing plaats. De Minister van Staat Hendrik Baron Fagel is opdrachtgever, inderdaad familie van de steenrijke François Fagel die de 'Koepel van Fagel' achter diens stadspaleis aan het Noordeinde heeft laten bouwen. Fagel laat de binnenplaats overkappen met glas, verfraait de interieurs en hoofdentree en zorgt voor een 19e-eeuwse enfilade door de vertrekken: grote deuropeningen die de kamers verbinden met de tuin. Daarna verwisselt het pand nog een aantal keer van eigenaar wanneer het wordt verkocht aan leden van de Hoge Raad of Tweede Kamer. In 1865 komt er een 'Leesinrichting voor den ambachts- en werkmans' in voordat het uiteindelijk bij de kweekschool wordt getrokken.

Het 'stadspaleisje' op Oude Molstraat 36 en het kloostercomplex op nummers 35-37 laten tot op de dag van vandaag zien hoe grote woonhuizen en grootschalige complexen werden ingepast in de kleine schaal van woningen en winkels. Sprookjesachtige harmonie...

Stadspaleisje

• De kleine straatjes >

bal. Irma en Sandra de Haas verkopen exclusieve tweedehands kleding. Jurken vooral en jasjes, broeken, schoenen en bloesjes. Damesmode, bijna zo goed als nieuw zo te zien. Sandra de Haas vertelt: 'We hebben aan twee kanten vaste klanten. Vrouwen die eigen kleding aanbieden en vrouwen die ze kopen. We nemen natuurlijk niet alles aan. We selecteren streng, letten goed op kwaliteit en alles moet gewassen zijn.' De twee zussen werken hier sinds een jaar en vinden het Hofkwartier vriendelijk, het voelt 'als één familie'.

• Willemijn Vugts en Joost Leinarts

Bij Mien koffie & brood is alles vers en zelf gemaakt. Willemijn Vugts en Joost Leinarts zijn anderhalf jaar geleden met hun aangename koffiehuys begonnen en de loop zit er al aardig in. Mien komt natuurlijk van Willemijn: 'Mensen die ons ontdekken, komen terug. We zijn de hele dag open, voor ontbijt en lunch, maar ook tijdens theezeit en natuurlijk komen ze voor de speciale koffie uit Brazilië met huisgemaakte appeltaart.' Mien voelt als een gezellige grote huiskamer, kranten op tafel en kinderen over de vloer. Hun zoontje Luuk

• Rossana Gianfranceschi

Den Haag Centraal op zijn Plaats

'Enige krant die de stad uitademt'

> Jan Paul Bresser

Van de ene op de andere dag waren ze op de Plaats, op hún plaats, in het hart van de stad. Den Haag Centraal was geland op een historische én strategische plek. Ideale uitvalsbasis en uitkijkpost voor een 'échte Haagse krant', zoals de weekkrant zich al ruim vijf jaar manifesteert.

Vanaf hier waaiert een enthousiaste redactie dag in dag uit over de stad uit om mooie, actuele verhalen op te tekenen. Onder de gedreven leiding van Coos Versteeg. Krantenmaker in goede en slechte tijden. Optimistisch hoofdredacteur in crisistijd. Opstaan en vallen en weer opstaan. Eerste lustrum gevierd en zowat failliet in september, maar niet opgeven, razendsnel doorstarten. 'Omdat het moet, omdat we in de krant blijven geloven,' zegt Coos Versteeg. 'We zijn allemaal Hagenaars, journalist in hart en nieren, verslaggevers, columnisten, medewerkers, iedereen, het hele team. We zijn de stad, we kennen de stad, we zijn de enige krant die Den Haag uitademt, tot in al zijn vezels. We opereren in de hartkamer van de stad. We brengen eigen nieuws en eigen verhalen.'

Hij kijkt vooral vooruit, want het moet kunnen met zijn krant. 'Het gaat vrij goed, maar ik moet iedere cent omdraaien. We krijgen opbeurende reacties, maar we hebben te weinig lezers. Het blijft knokken, maar we weten waarvoor het is en we zien iedere week het tastbare resultaat. Een complete Haagse krant met culturele bijlage en volledige Uitagenda. Daar heb je steun bij nodig, ondersteuning, supporters, abonnees en adverteerders. We moeten de tienduizend kunnen halen, dat aantal is het 'break-evenpoint', een noodzaak om te overleven. En dan verder, op naar de twaalfduizend lezers. Ik weet het, we zijn geen uitzondering in deze crisistijd. Veel kranten worstelen er mee. Ook wij hebben opzeggers omdat lezers de krant wel willen blijven lezen, maar niet meer kunnen betalen.'

Hij kijkt door de ramen van zijn nieuwe kantoor naar buiten en even later loopt hij de Plaats op. Hij geniet zichtbaar. Hij voelt zich thuis. Jarenlang verslaggever tussen zand en veen, gepokt en gemazeld in het vak, stadsreporter en cultuurcriticus, op straat en in het theater, en niet te vergeten culinair chroniqueur. Werven en schrijven. Een krant maken. En af en toe dromen. 'Natuurlijk hoop je op nieuwe lezers. Ook om ze nog meer bij de krant te betrekken. En wil je een podium zijn voor debat. Het zou hier een uitgelezen plek voor een mediacafé zijn. Standplaats voor lokale radio en televisie. Met iedere week een gesprek met de burgemeester. Kleine stappen van droom naar werkelijkheid. Met Den Haag Centraal als basis.'

Coos Versteeg in het midden, tussen het team van Den Haag Centraal, opgewekt voor de nieuwe Plaats van hun krant

Karel de Stoute plantte hier de Haag

Het noordelijke uiteinde van Frankrijk

> Jan Doets

Sinds enige tijd hoor je in het Hofkwartier overal Frans spreken. Hoe komt dat? Dat komt omdat het Hofkwartier het noordelijke uiteinde van Frankrijk is. Al haast zevenhonderd jaar.

Bovenaanzicht van het Noordeinde van weleer

Dat zit zo. De Hertogen van Bourgondië heersten over de Lage Landen, Holland en Vlaanderen van 1363 – 1506. Ze noemden deze landen de pays de pardeça, in Hollandse oorkonden van die tijd genaamd 'de landen van Herwaarts over' en in het Zuiden noemden ze hun gebieden in Bourgondië en Franche-Comté les pays de par delà, de landen van Derwaarts over. Op een goede dag kwam Karel de Stoute in galop aangereden uit les pays de par delà naar het Hofkwartier in derwaarts over, maar toen hij bij de

duinen kwam was hij doodmoe. Aan het eind van wat nu het Noordeinde heet stapte hij van zijn paard, keek de duinen in, plantte zijn zwaard in het zand en zei "Ik kan niet meer, ik wil naar bed, c'est ici le bout du nord de la Bourgogne, plant hier morgen une haie. Zo had hij in een klap zowel een straat als een plaats een naam gegeven. Een man met visie en besliskracht, die zijn naam eer aan deed.

De Fransen hebben dat nooit vergeten en sinds kort is dat goed te merken. Wanneer ik de deur uit loop, la rue des Nobles in, sla ik linksaf, dat is la rue de la Vieille Taupe en daar kom ik langs Michel le boulanger. Aan het eind sla ik rechtsaf en al wandelend door de rue des Taupes kom ik langs Chez Nicolle met zijn heerlijke chocola en pâtés de Strassbourg. Binnenkort gaan ze bij Nicolle ook Franse les geven aan alle Hofkwartier-bewoners die dat dan nog nodig

hebben. Dus over een paar jaar is het hele Hofkwartier Francofoon. Dan linksaf bij de Église Wallonne waar zo duidelijk op de gevelsteen staat dat die daar in 1807 gemonteerd is door onze illustere en geliefde Koning: Louis Napoléon. Langs La Cour Ancienne, waar thans Koningin Béatrix van Orange bureel houdt, gaan we Le Bout du Nord in, dat door sommigen nog steeds het Noordeinde wordt genoemd. Een nieuw naambordje is in de maak. Daar passeren we Elodie Fritsch uit de Champagne die met de bloemen van Eglantine Sarassin de wereld gaat overvieren en aangekomen bij het punt waar Karel de Stoute zijn zwaard in het zand stak, gaan we even een quenelle eten bij Rodolphe in zijn restaurant Lyonnais: Le Gone. Zo zit dat met dat Frans.

PS In de tijd van Karel de Stoute heette de Molenstraat de rue des Taupes, de Mollenstraat. Wie dat niet geloof, moet even de gevelsteen op nummer 9 gaan bekijken, dicht naast Chez Nicolle op nummer vijf.

Meer lezen?

Ga naar www.deverhalencurator.nl

• De kleine straatjes >

van anderhalf dribbelt vrolijk tussen de klanten door.

Rossana Gianfranceschi komt uit Toscane en heeft al jaren haar Italiaanse delicatessenwinkel in de Korte Molenstraat. In haar Catering per tutti maakt ze iedere dag traditionele Italiaanse gerechten. Verse handgemaakte pasta's, lasagne, ravioli, carpaccio en nog veel meer.' De liefde heeft me twaalf jaar geleden naar Den Haag gevoerd. Ik heb de keuken uit Toscane meegenomen. Daar kan iedereen van

• Ivy Zhan

meegenieten. Allemaal afhaalgerechten. Hier en op bestelling. Met lekkere biologische wijn erbij natuurlijk!

Kimchi House heet het kleine Koreaanse restaurant. Het betekent zoiets als Huis van de Eend. 'Kimchi met gemarineerde groente staat natuurlijk ook op onze kaart,' vertelt eigenaar Ivy Zhan.' Verder is het hier lekker all-you-can-eat, op z'n Koreaans natuurlijk. Heel veel te kiezen, van dumplings tot lamspiezen met komijnzaad aan tafel op de grill gemaakt.' Ivy Zhan voelt

zich welkom in het Hofkwartier: 'Ze zijn hier vriendelijk, alle bureaus hebben hier al eens gegeten!'

Parimar, de boekenmarkt van Margrit Jäkle, is een klein paradijs voor lezers en liefhebbers. Kasten en tafels voor nieuwe boeken uit de tweede hand. Het staat en ligt er allemaal uitgesteld en gerangschikt. Kunst en literatuur. Geschiedenis en politiek. Architectuur en wetenschap, kookboeken en kinderboeken. Noem maar op. 'Ik heb de allermooiste ramsj,' zegt

GEEF DANS KADO!
Bestel t/m 26 dec kaarten met feestdagenkorting. Kerstboomklaar toegestuurd!

CADANCE

FESTIVAL MODERNE DANS DEN HAAG
25 JAN T/M 9 FEB 2013
CADANCE.NL

PASTIS
restaurant-bar

☎ 070 - 3633031
INFO@PASTIS.NL WWW.PASTIS.NL

*** OUDE MOLSTRAAT 57, DEN HAAG ***
Dinsdag t/m zondag vanaf 17.00 uur
A Bienôt!

Molenstraat 53
2513 BJ Den Haag
info@parkhoteldenhaag.nl
parkhoteldenhaag.nl
070 362 4371

Going green
Going forward

1912 2012
GREEN GLOBE

We make happy faces!

PARKHOTEL DEN HAAG

Voor serieuze vleesliefhebbers
Traditional English Carvery

Elke maand
Ambachtelijke Bieren Proeverijen

Elke tweede en vierde zondag van de maand

EMMA
PLATE & STRASS

Een subtiele mix van oud en nieuw
FEEST ???!!!!
Bij Emma vindt u alle accessoires.

- Prachtige sieraden van de merken: Les Néréides, Konplott, Michael Négrin, Ayala Bar, Camps & Camps, Jazu, SAS Design, Molière en DeLuxe.
- Kantten kleding in poedertinten van Ann Ferriday.
- Feestelijke shawls, avondtassen, hoedjes en haardecoraties.

Molenstraat 22
(zijstraat Noordeinde en Prinsestraat)
2513 BK Den Haag, 070-3457027
Open: wo/t/m za. 11.00-17.30 uur

• De kleine straatjes >

• Margrit Jäkle en Nora Rittmüller

Margrit. Altijd nieuwe aanwinsten om aan te prijzen. Samen met haar drie medewerkers. Nora Rittmüller ontmoeten we op de middag van deze wandeling. Ze gaan samen vrolijk op de foto.

Het Rariteitenkabinet is de wonderbaarlijkste winkel van het Hofkwartier. Nergens anders zie je een kop van een enorme eland voor het raam. En krabben in een mandje buiten en skeletjes van vogels aan de buitenmuur, en op een kast binnen twee springende apen en een vliegende uil boven je

• Loek Dikkers

hoofd. Allemaal 'natuurhistorische preparaten', zoals dat heet, vandaar de naam van de ongewone verzameling: Natural Choice. Opgezet, geprepareerd en bewaard. Eigenaar Loek Dikkers leeft ertussen. 'Verzamelen van rariteiten is al jaren mijn grote passie, ik woon er middenin en geloof me, voor mij is het iedere dag feest.'

Schuin tegenover het Rariteitenkabinet zit op de hoek, tegen het Torenplein aan, het uitzendbureau OTTO Work Force, gespecialiseerd in het werven en plaatsen van voor

À table bij Rebecca en Isabelle Britten
Joie de vivre te koop

> Maaike van Eijk

Britten à table! is een nieuwe winkel waar u joie de vivre koopt: alles voor de mediterrane tafel, van servies tot biologische kruiden. Daarnaast kunt u er lunchen en is er een stijlvolle ruimte voor vergaderingen of recepties. En op donderdagavond geniet u er van een wisselend menu, dat ook gretig aftrek vindt bij de winkeliers uit de buurt. Uw reporter wilde er het hare van weten en schoof aan bij eigenaressen Rebecca en Isabelle Britten.

De zusjes Britten werden geboren in Frankrijk en kwamen op jonge leeftijd naar Nederland. Met een Indische moeder en een Franse vader zit koken en lekker eten je al vroeg in het bloed, denkt u misschien. Toch liep het in eerste instantie anders. Rebecca ging aan de slag als communicatieadviseur bij de Dienst Justitiële Inrichtingen. En Isabelle? Die werd kapster. Jarenlang was het koppel van uw reporter bij Isabelle in goede handen. Totdat ze in 2011 aankondigde dat ze het kappersvak vaarwel ging zeggen om zich in het avontuur te storten met Rebecca, haar grote zus.

En een avontuur was het, met niet één maar wel twee openingen! Op 17 november 2011 opende Britten à table! in de Annastraat haar deuren voor de eerste keer, en wel als boetiek voor woonaccessoires. Een winkel met alles voor op en om de tafel: van borden, glazen en bestek tot kaarsen, kandelaars, lampen en gordijnen. Maar de zusjes wilden meer en na een flinke verbouwing was het op 14 juni 2012 tijd voor opening nummer twee. Met de heropening ging de grote wens van Rebecca en Isabelle pas echt in vervulling: een mediterrane droom met Franse roots. Britten à table! is een prachtige, intieme zaak geworden waar u onvervalste joie de vivre vindt. U koopt er niet alleen de mooiste tafelwaar, biologische kruiden, theeën en zouten uit de Provence en biologische delicatessen uit Frankrijk en Italië, maar kunt er nu ook heerlijk mediteraan lunchen.

En er is nog meer. De zusjes organiseren samen met andere Haagse ondernemers regelmatig workshops over wonen, eten en drinken. Ook broer Gordon is van de partij. Hij werkt bij kookwinkel En Garde in de Prinsestraat, in het Hofkwartier en daarbuiten bekend als hét adres voor de kookliefhebber. Met zoveel kookplezier en passie voor eten in de familie kan het niet anders of het is genieten geblazen tijdens een workshop van Britten à table! De bijeenkomsten zijn dan ook een groot succes, waarbij volslagen onbekenden na een heerlijke maaltijd als vrienden de deur uit gaan. Want uiteraard worden alle gerechten die u tijdens de workshop bereidt gezamenlijk opgegeten.

U kunt ook terecht bij Britten à table! als u een vergadering, trouwreceptie of feestelijk diner wilt organiseren. Rebecca en Isabelle verzorgen zelf de catering, die u trouwens ook aan huis kunt krijgen. Iedere donderdag kunt u genieten van hun

kookkunsten, want dan bereiden ze een speciaal koopavondmenu. En aangezien de feestdagen in aantocht zijn, kan het geen kwaad erop te wijzen dat deze drukke dames ook originele mediterrane kerstpakketten maken.

Op 14 en 15 december 2012 is er een speciale kerstworkshop bij Britten à table! Als u vlug bent, is er misschien nog wel een plekje over. Breng in ieder geval eens een bezoek aan de Annastraat en laat u verwarmen door de joie de vivre van Rebecca en Isabelle Britten.

De twee zusjes in hun 'mediterrane droom'

• De kleine straatjes >

• Katarzyna Loboda

Slowaakse, Tsjechische en Poolse uitzendkrachten, maar ook Nederlanders. We worden enthousiast ontvangen door Katarzyna Loboda. Ze komt zelf uit Polen en vertelt dat ze hier werkt om landgenoten aan het werk te helpen. Ze zoekt en selecteert voornamelijk landgenoten voor vooral technische en productiebanen.

Jennifer hairstyling heet de mooie kleine kapsalon van buurvrouw Jennifer Meijer. Als we binnenkomen zitten ze allebei in de verf. Jennifer en haar collega Peggy Landman.

• Jennifer Meijer en Peggy Landman

Het is even rustig voor ze. Ze maken een vrolijke indruk. Ze werken al jaren samen. Jennifer, de eigenaresse, die jonger is, ziet in Peggy haar voorbeeld. Ze vertelt: 'Ik liep met mijn man rond in het Hofkwartier en zag dit pandje en werd meteen verliefd. Op zaterdag gekeken en meteen ontslag genomen. En hier begonnen.' Peggy Landman volgde haar en zij werken nu samen. Het is best rustiger dan een paar jaar geleden, maar ze krijgen gelukkig nog steeds nieuwe klanten. 'We lachen nog.'

De Torenstraat van hier naar nergens

> Henk Kool • gastjournalist

Een merkwaardige straat van hier naar nergens. Aan het begin kun je het eind niet zien en omgekeerd ook niet. Door de ondefinieerbare kromming lijkt er geen einde aan te komen. Je weet ook niet precies waar hij begint. Bij de Jan Hendrikstraat gaat het nog wel maar bij de Veenkade weet je nooit wanneer die nou precies in de Bilderdijkstraat overgaat.

Florenca natuurlijk, maar ook muziekhandel Servaas. De Werkman – waar ik mijn eerste blauwe overall kocht – en niet te vergeten de Torengarage. Jaren geleden had het dagblad Trouw – op zeker de beste krant van Nederland – in het toen nog bestaande Haagse katern de rubriek Mooi en lelijk. Bekende Hagenaars mochten zich uitspreken over wat zij het mooiste of lelijkste gebouw van Den Haag vonden. Burgemeester Schols mocht het spits afbijten en koos voor de Torengarage als lelijkste gebouw van Nederland. Een storm van protest van het architectengilde was het gevolg. Want de garage in de Torenstraat was toevallig wel de eerste in zijn soort met zijn karakteristieke ellipsvormige hellingbanen met verscheidene etages boven elkaar. Ontworpen in 1928 door de architect Jan Greve. Aan het begin van de jaren negentig werd het grand café op de begane grond van de garage nog naar hem vernoemd.

Burgemeester Schols had toch al niet zo'n gelukkige hand want bij de opening van het casino op Scheveningen wierp hij het eerste rouletdeballetje feilloos in het vakje 13 zwart. Maar dat is een ander verhaal.

Florenca dan. Mijn broer was gek op ijs en fietste vaak aan het begin van de avond naar Florenca en haalde een literbeker ijs die hij dan stiekem op zijn kamertje onder de dekens opat. Onder zijn bed lag het bezaaid met lege bekertjes. Dramatisch is natuurlijk het verhaal dat de oude Italiaanse oprichter van Florenca zelf door verwurging om het leven is gekomen toen zijn zus door een draaiende ijsmachine werd gegrepen. Een ontmoetingsplaats voor velen: van de snelle zakenman tot de dakloze zwerfer die er zijn eerste kopje koffie nuttigt. De Torenstraat blijft een eigenwijze straat. Omdat het een straat op zichzelf is met weinig aansluiting op de vele zijstraatjes waar direct een andere sfeer heerst. Het is de scheiding tussen de binnenstad enerzijds en Kortenbosch anderzijds. Het lijkt wel of de Torenstraat niet weet waar hij wil horen.

Beste Torenstraat, we willen je niet kwijt. Je hoort bij het Hofkwartier als water bij een goede wijn. Laat je van je beste kant zien en blijf maar lekker eigenwijs. De straat die de Haagse toren kan huisvesten, mag tenslotte best een beetje anders zijn.

www.eye-d.info

den haag
prinsestraat 69
2513 cb den haag
070 3607710
mail@eye-d.info

voorborg
van schagenstraat 11
2271 cv voorborg
070 3863303
cu@eye-d.info

Galerie Guthschmidt
sieraden en objecten
www.galerieguthschmidt.nl Prinssestraat 39-43

SIERADEN
ZIJN EMOTIES

Het werk van zo'n 35 ontwerpers uit binnen- en buitenland komt in de galerie goed tot zijn recht.

Het betreft hoofdzakelijk unieke exemplaren.

Anna Carlgren

HydraGroup

Stichting Nelis is een werkgelegenheidsproject voor werkloze jongeren van 18 tot 27 jaar, gericht op de glazenwasserij en schoonmaakbranche.

Stichting **nelis**

HydraGroup
Gespecialiseerd in schoonmaakwerk op maat. Op iedere schoonmaakvraag hebben wij een passend antwoord.

Specialisten in schoonmaak & onderhoud.

HydraGroup BV Juliana van Stolberglaan 214 Den Haag
T 070.427.36.62 | M 06.224.672.05 | www.hydragroup.nl

COUPON
HydraGroup voor GRATIS 1^e beurt glasbewassing
MEER INFORMATIE j.bellaart@hydragroup.nl

C. H. Hoek
Juwelier

HOFKWARTIER
PAPESTRAAT 18 'S GRAVENHAGE • 070 3460875 • CEES@JUWELIERHOEK.NL
WWW.JUWELIERHOEK.NL

• De kleine straatjes >

Marjolein Ehrenburg van Amberskin is al 23 jaar schoonheidsspecialiste. Zij was ook al weg van het naastgelegen pand in de straat. 'Het was een meisjesdroom. Ook al zag het er totaal verwaarloosd uit. We hebben het opgeknapt en nu is het hier heerlijk rustig werken.' Marjolein vond de buurt vroeger een beetje shabby, maar dat is nu ten goede veranderd en 'hartstikke leuk'. Haar specialisatie is huidverbetering en - wat nog niet voldoende bekend is - medisch pedicure. 'Ik ga morgen maar eens flyeren'.

• Marjolein Ehrenburg

André Kneefel zit schuin tegenover Second Best en zijn kapperszaak is de laatste zaak van het rondje Korte Molenstraat. Hij zit hier al 13 jaar en vindt het Hofkwartier een leuke buurt met veel terrassen en 'wel veel kappers'. Niet dat het hem deert, want hij heeft 'voor 80 procent vaste klanten. Ik heb de kring zelf opgebouwd. Ik doe alles alleen. Ik ben tot acht uur open. En dat valt me prima.' Ook toen onlangs een klant van André Kneefel op straat werd aangesproken: 'Wat zit je haar goed, waar ben je naar de kapper geweest? Daar wil ik ook

• André Kneefel

Deel 6: Prentenkabinetten

Twee Egyptenaren altijd op zoek naar Hollandse prenten

> Ineke Bresser

Is het u wel eens opgevallen hoe verlicht de Molenstraat eigenlijk is in de avond en nachtelijke uren? Behalve de ouderwetse straatlantaarns geven de etalages van de winkels en restaurants de straat een intieme aanblik zo in de wintermaanden. En wie goed oplet, ziet regelmatig passanten naar binnen kijken en hoort opmerkingen over wat er nu weer te zien valt. Een van die verleidelijke zaken waar je niet aan voorbij moet gaan is Prentenkabinet Den Haag van Hesham Latif.

Het Hofkwartier kent een aantal prentenzaken. Antiquariaat Pallos & Janos bijvoorbeeld, waar de kenner zijn authentieke oude kaarten koopt. Prentenkabinet Den Haag, tevens lijstmaker en ook geschikt voor de kleinere beurs, vind je vlak daarnaast. Hesham Latif is sinds 2005 eigenaar van deze veelzijdige winkel, die zeven dagen per week open is. Hij nam de zaak over van Hans Richardson Schilten, een bekend figuur in het Hofkwartier. De heer Schilten is nog steeds adviseur. 'Hij begon in 1985 in de Oude Molstraat en bouwde een grote klantenkring op,' vertelt Hesham, die vroeger bij hem werkte. Net als zijn leermeester is Hesham een verzamelaar van prenten en schilderijen. Hij verkoopt oude en nieuwe prenten en gravures van plattegronden, stadsgezichten, landschappen, mensen, dieren en voorwerpen. Je kunt het zo gek niet bedenken of hij en Khaled Ahmed, een goede vriend die hem helpt, weten te vinden wat je zoekt. Welk onderwerp dan ook.

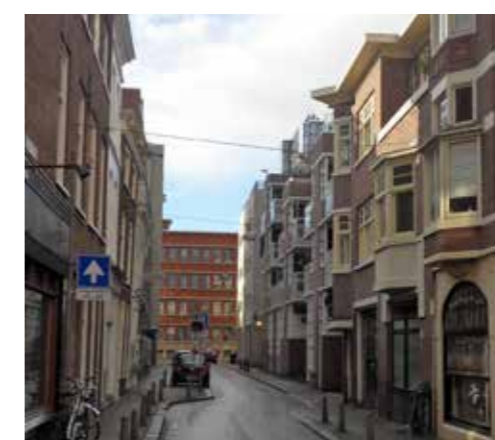
De oudste afbeeldingen in de winkel, laat hij zien, zijn een prent van Haarlem uit 1570 en een kaart van Nederland uit 1601. 'Nederland heeft altijd al bekend gestaan om zijn plattegronden. Ik verdiep me hier ook in de geschiedenis van Nederland, een van de aantrekkelijke kanten van dit vak.' In de loop van de tijd kwam er ook een hele collectie schilderijen in de winkel te hangen. 'Dat begon zo,' vertelt Hesham, 'mensen vroegen of wij oriëntaalse afbeeldingen hadden en toen ben ik gaan zoeken. Op veilingen, op markten en er bleek van alles te vinden. Al rondstruinend kocht ik ook schilderijen met typisch Hollandse thema's. Ik koop regelmatig bij het Venduehuis hier in het Hofkwartier, en op de markt in Brussel. Landschappen, molens, bloemen, stadsgezichten, voornamelijk van de afgelopen eeuw. Er is veel belangstelling voor. We hebben een vaste klantenkring, want we hanteren nog steeds hetzelfde uitgangspunt voor deze zaak, die nu al 27 jaar bestaat: een breed aanbod voor een gevarieerd publiek.'

• De kleine straatjes >

naar toe! In onze mooie slingerwandeling van straatje naar straatje lopen we de Prinssestraat in richting de Pieterstraat.

Daar vinden we tussen de huizen op nummer 10 Soda Fine, een smaakvol ingericht restaurant, inclusief bar, in een historisch pand uit 1600. We vallen met een mooie aanbeveling binnen: Julien creëert, Anne serveert en u smult. Julien is Julien Guittet en Anne is Anne Huntjens. Ze runnen samen het restaurant, hij de keuken en zij de gasten en de wijn. 'Ze vertellen dat ze,

• Pieterstraat

• Anne Huntjens en Julien Guittet

Hesham Latif en Khaled Ahmed in hun Prentenkabinet

Prentenkabinet Den Haag is ook lijstmaker. In het tweede deel van de winkel hangen de wanden vol met voorbeelden van lijsten, en niet alleen als decoratie.

'Hartstikke lieve mensen hier in het Hofkwartier,' zegt Hesham. 'Iedereen is welkom bij ons. Voor een kopje koffie en een beetje kletsen. We voeren vaak hele gesprekken over politiek, wetenschap en cultuur, maar ook over hoe lekker mijn vrouw kookt.' Hesham komt net als zijn vriend Khaled uit Egypte. Hij heeft daar landbouw gestudeerd. Hier in

Nederland heeft hij van zijn hobby zijn werk kunnen maken. Die droom is uitgekomen. Wat hij verder nog wenst, is dat de economie weer aantrekt, maar vooral dat zijn twee kinderen een goede studie zullen doen en werk vinden waar ze gelukkig mee zijn. Maar vooral natuurlijk gezondheid voor zijn familie. En daar horen Khaled en zijn gezin ook bij.

enthousiast ondersteund door een team, een Frans/Italiaans georiënteerde keuken presenteren. 'Het seizoen is uitgangspunt. Ieder jaargetijde wisselt de kaart. Nu dus wild en gevogelte op het menu. Wij zijn constant op zoek naar nieuwe combinaties. Het gaat best goed. Mensen komen terug. We merken dat vooral de mond-tot-mond-reclame werkt. Klanten verrassen, daar gaat het om.'

• Pieterstraat • Anne Huntjens en Julien Guittet

Couperusjaar 2013 begint in prille jeugd van Haagse schrijver

'Het is heerlijk jong te zijn! Er is niets anders!'

> Jan Paul Bresser

Het Louis Couperus Genootschap heeft het jaar 2013 uitgeroepen tot Louis Couperus Jubileumjaar. En heeft daarmee het startsein gegeven voor een waaijer van evenementen rond de grote Haagse schrijver (10 juni 1863 - 16 juli 1923). Niet alleen in zijn geboortestad, maar door het hele land zijn er speciale theatervoorstellingen, exposities, muziek, lezingen, boeken en films.

Louis Couperus mooi aangekleed voor een kinderbal

Begrijpelijk roert het Louis Couperus Museum zich als eerste. Vanaf juni 2013 biedt het museum aan de Javastraat een culturele dwarsdoorsnede van het jaar 1913, het jaar waarin Louis Couperus zijn vijftigste verjaardag vierde. Maar eerst is er aandacht voor de het allereerste begin van het leven van Couperus, met de tentoonstelling 'Toen ik een kleine jongen was...'

De expositie over de prille jeugd van Louis Couperus in het Den Haag van rond 1863 is onlangs geopend door acteur Thom Hoffman, die dit jaar furore maakt als Henri van der Welcke in de toneelbewerking van De boeken der kleine zielen. De prachtige kleine tentoonstelling is door Couperuskenners Frans van der Linden samengesteld en is het hele jaar te zien. De expositie belicht de volgende drie aspecten:

Den Haag in de jaren zestig van de 19e eeuw
Wat gebeurde er in Den Haag in deze periode? En wat speelde er binnen de familie Couperus? Vanaf 1860 werden het Willemspark en de Archipelbuurt aangelegd, de wijken waar de familie woonde en waar Couperus zoveel personages uit zijn boeken liet ronddwalen. Zijn oom George Couperus was nauw betrokken bij de oprichting van het monument op Plein 1813. Een portret van hem, uit privébezit, als mede een maquette van dit monument zullen op de tentoonstelling te zien zijn.

De achtergrond van de familie
Louis Couperus kwam uit een illustere familie. Aan alle kanten werd hij omringd door hoge ambtenaren uit het 'BB', het Binnenlands Bestuur, dat wilde zeggen: het koloniale bewind van Nederlands-Indië. Zijn grootvader van moeders kant, Johan Cornelis Reijnders (1798-1871), was zelfs plaatsvervangend gouverneur-generaal van de kolonie geweest. Op de tentoonstelling maken we kennis met deze

www.louiscouperus.nl

mensen, hoe ze eruit zagen, en waar ze woonden.

Papa Couperus

Het museum zet ook voor het eerst Couperus' vader, John Ricus Couperus (1816-1902), in de schijnwerpers. In 1863 was hij inmiddels gepensioneerd raadsheer van het Hoogerechtshof en lid van het Hoog Militair Gerechtshof van Nederlands-Indië. Hij was een muzisch man, die zijn jongste zoon Louis op een speelse wijze Latijn en Engels leerde. John Ricus componeerde ook graag, ter gelegenheid van een verjaardag, of simpelweg als de griep rondwaarde. Zo zijn er onder andere een Réverie d'un Grandpère en een Influenza Walse van zijn hand bewaard gebleven. Het museum probeert een concertje te organiseren met composities van 'papa' Couperus.

En door alles heen wandelt de jonge Louis Couperus zelf. 'Het is heerlijk jong te zijn! Er is niets anders!' zal hij later schrijven.

De tentoonstelling is te zien tot en met 2 juni 2013. Meer informatie op de website van het museum: www.couperusmuseum.org.

Het kostbaarste bezit van een schrijver

Hella Haasse, de andere grote Haagse schrijver, bewonderde Louis Couperus als waarnemer: 'Uit de manier waarop hij over mensen schrijft, blijkt dat hij over hen nadenkt, zich echt in hen verdiept. Neem nu de dienstbodes bijvoorbeeld. Zij zijn slechts onbeduidende bijfiguren in de romans, maar Couperus geeft ons net die details, die hen voor de lezer bijzonder levend maken. Dat is een soort van aandacht, een liefde voor personages die je niet zo veel meer tegenkomt. Dat is wat ik nu zo enorm waardeer in Couperus: hoe hij alleen al door middel van dialogen, zonder ze verder te beschrijven, mensen weet te typeren, zodat je ze helder voor je ziet... ik vind dat buitengewoon knap. Ik geloof dat het vermogen om waar te nemen het kostbaarste bezit is wat een schrijver bij zijn geboorte meekrijgt!'

Molstraat, zit een klein maar bijzonder boekenantiquariaat. Met de Latijnse naam Vivarium. De eigenaar Henk Flinterman is een voormalig leraar Nederlands op het St. Janscollege. Op latere leeftijd, na zijn pensioen, is hij hier in 1984 begonnen. De kleine winkel oogt buiten en binnen als een soort van klassieke huisbibliotheek. In de etalage liggen Multatuli, Gorter en Nijhoff tussen Christus Legendes en De Religieuze Kunst. Ook binnen overal boeken en waar een plekje vrij is foto's van schrijvers: 'Bijna alles hier is gebaseerd op persoonlijke

Terug naar de tuin van Salomon en Eline

Louis Couperus kind aan huis in de Molenstraat

> Jan Paul Bresser

Zijn prachtige huis in de Surinamestraat staat er gelukkig nog en als je er vandaag langs wandelt en omhoog kijkt, zie je op de eerste verdieping de ramen waarachter Louis Couperus Eline Vere heeft geschreven, in de jaren tachtig van de negentiende eeuw. Zijn debuutroman verscheen als feuilleton in het dagblad Het Vaderland en Eline was het gesprek van de dag. Heel Den Haag volgde haar tragische geschiedenis in de krant, dus zeker ook zijn oudste zuster in het Hofkwartier. Het is niet onwaarschijnlijk dat de jonge schrijver daar ook aan Eline Vere heeft geschreven en het feuilleton heeft besproken, want Louis Couperus was kind aan huis bij zijn zuster Catharina en zijn zwager Benjamin die met hun grote gezin woonde op de Molenstraat 26.

Catharina, sinds 1871 mevrouw Vlieland Hein-Couperus, was dertien jaar ouder dan

Louis en had een echtgenoot met wie hij zelfs bijna vijftig jaar scheelde. Toos en Ben, zoals hij ze noemde, waren voor hem als tweede ouders. Ze zijn dat altijd voor hem gebleven. De Vlielanders Heins hadden negen kinderen. Het ging er altijd vrolijk aan toe. Hij was er altijd welkom, vond er liefde en vriendschap en kon er geheel zichzelf zijn.

Het grote huis in de Molenstraat is voor Couperus een toevluchtsoord geweest, niet alleen na de dood van zijn ouders. Hij 'woonde' er zijn halve leven, in een kring van neven en nichten en vond er inspiratie voor zijn boeken en hield van de gastvrije sfeer. Hij kwam er tot vlak voor zijn dood. Moe van alle huldgingen en toespraken bij zijn zestigste verjaardag in juni 1923, vierde hij zijn echte verjaardag intiem, binnen de hechte familiekring van Toos en Ben in zijn 'tweede ouderlijk huis', het Paleis Hotel van nu.

Louis Couperus samen met zijn hond Brinio in de tuin van Salomon van Leeuwen in 1923

Louis Couperus, als een dandy, wandelend op het Lange Voorhout voor Des Indes

Stel dat Louis Couperus vandaag had geleefd, dan zou hij een opvallende verschijning zijn geweest in het Hofkwartier. Hij zou logeren in een van de smaakvol ingerichte klassieke kamers van het hotel.

Hij zou aan de overkant, waar toen Hans Vermolen schilderde en restaureerde, zijn krant hebben gekocht in de Hofkiosk bij de vriendelijke kleinzoon Raoul. De Haagse schrijver zou dagelijks een kopje koffie drinken om de hoek in de Prinsestraat bij Horas Simanullang. Want de smaak en geur van het Indië van toen hangt nog steeds in brasserie Van Prinse & Co tegenover de Paleistuin.

Met zijn hoed op en zijn wandelstok zou hij als een dandy op zondagmiddag over het Voorhout zijn gewandeld. Naar Pulchri of de Haagse Kunstkring voor de Letterenborrel tussen bevriende schrijvers en schilders. Louis zou samen met zijn vrouw Elisabeth voor een high tea Des Indes bezoeken en het aangename knerpende schelpenpad herkennen.

Maar ongetwijfeld zou hij ook richting het huis van Salomon van Leeuwen op het Noordeinde zijn gespoed, om de tuin te zien. Louis Couperus vertoefde er graag en noteerde er op een bank onder de toen al welige beukenboom invallen voor zijn verhalen en schreef er poëzie. Salomon en Louis waren vrienden in die jaren. De antiquair en de schrijver woonden op een steenworp van elkaar en de tuin was hun lievelingsplek.

Vandaag, vele jaren later, staat de beuk van Couperus er nog steeds. Hij is immens, de beuk, hij is magistraal. Het blijft een wonder van een stadstuin, betoverend omdat niets van vandaag er lijkt binnengeslopen, alles de geur en zweem en sfeer heeft van voorheen. Alexander van Leeuwen, de zoon van Salomon, zou de schrijver in de tuin vergezellen.

Om met hem even terug in de tijd te kunnen kijken, terug naar de dingen die niet voorbijgaan, terug naar Eline Vere.

> De kleine straatjes

Terug in de Prinsestraat wandelen we de Juffrouw Idastraat in. Langs de ingang naar de mooiste verborgen kerk van stad, de oudkatholieke kerk. Er zijn veel van buiten niet zo zichtbare maar wel bijzondere activiteiten, zoals Care, de organisatie die opkomt voor de armen in de wereld. Wij vinden twee open winkels, of eigenlijk meer dan dat, ze zijn op de een of andere manier gekoppeld aan de historie van de stad.

Aan het begin van de Juffrouw Idastraat, vlak naast het Bakkertje in de Oude

Henk Flinterman

> De kleine straatjes

Rob Piepers

belangstelling. En zoals u ziet gaat die vooral uit naar theologie,' vertelt Henk Flinterman, 'daar ligt mijn specialiteit.'

In het tweede deel van de Juffrouw Idastraat zit een van de bijzondere winkels, of misschien beter gezegd ateliers, van het Hofkwartier: Rob Piepers, decorateurs. Achter de ramen ontdek je het al: zo iets als een oase van sfeer en luxe in de stoffenkamer op de parterre en de behangkamer op de eerste etage. Gordijnen, spreien, draperieën en noem maar op, allemaal gemaakt

in het eigen atelier, ook op de eerste etage. 'Ik ben een van de oudere ondernemers in het Hofkwartier. Ik werk hier al 22 jaar. Ik maak volledig klassieke interieurs. Ik sta voor stijl. Voor mijn geen fletse lilies op behangpapier. Het hofkwartier is een dorp in de stad. Ik koester het. Het is gezellig.' Rob Piepers heeft onder veel meer het interieur van het Paleis op de Dam opnieuw gedecoreerd en ingericht.

Tegenover de Papestraat ligt de Nobelstraat, met centraal het Venduehuis, met

Nobelstraat

Maarten den Heijer en Philippe le Clercq

Het Paleis Hotel keert terug naar ABN AMRO

Vertrouwde service van een bank in de buurt

Sinds juli zijn Philippe en Elisabeth le Clercq, eigenaren van het Haagse Paleis Hotel, terug bij ABN AMRO. "Een bank die in de buurt zit en een gezicht heeft. Dat vinden we heel prettig." Het Paleis Hotel bankierde al bij de zakelijke tak van ABN AMRO, maar kwam noodgedwongen bij een andere bank terecht. "Ik bankier al zolang ik geld verdien bij ABN," vertelt Elisabeth le Clercq. "We wilden helemaal geen nieuwe kantoren en systemen om mee te werken." "Als hotel zorgen wij voor service en aandacht. Dit verwachten wij ook van onze partners en bij ABN AMRO is dat in orde," vult Philippe le Clercq aan. Relatiemanager Maarten den Heijer is verheugd dat veel zakelijke klanten zoals het Paleis Hotel nu besluiten terug te gaan naar ABN AMRO. "We willen onze positie in Den Haag graag terug veroveren. Met een heel team van relatiemanagers zijn we bezig om onze contacten die persoonlijke aandacht te geven die ze hebben gemist."

Wilt u weten wat ABN AMRO voor u kan betekenen? Bel Stef Bahlmann, Directeur Bedrijven Den Haag telefoon 070-3752149

• De kleine straatjes >

altijd de nieuwsgierige drukte van lopende veilingen.

De naaste burens vormen een twee-eenheid: twee winkels naast elkaar. De een is Spott design van Frank Veninga. Wie de zaak binnenloopt, waant zich omringd door lampen van met name de jaren vijftig en zestig. En daaromheen klokken en stoelen en schilderijen, als een bijzondere verzameling. Frank Veninga is altijd op zoek naar bijzondere stukken uit die jaren 50 en 60 en 70. 'Alles is hier persoonlijke smaak,' vertelt

• Frank Veninga

medewerker Marcel Houdijk, 'Frank koopt alleen wat hijzelf mooi en leuk vindt.'

De andere winkel herbergt zelf een duo: Harriët van Oordt en Paul Wezenberg. Chairs en Kunst+Interieur samen. Net als Spott design oogt de zaak bijna als een tentoonstelling: een mooie verzameling antieke stoelen en een reeks vaak abstracte schilderijen. Harriët restaureert en stoffeert meubelen en heeft ter plekke een atelier. Ze vertelt - mede namens Paul - dat zij de mix van stijlen en tijden het

• Harriët van Oordt

Het 'Hooft' van het Hofkwartier

> Ruud Steegers en Wendy Hendriksen

Al sinds de vijftiende eeuw is 't Goude Hooft een van de meest markante gebouwen van het Hofkwartier. Het pand op de Dagelijkse Groenmarkt fungeert als entree voor de achterliggende historische winkelstraten, zeker nu het in 2012 rigoreus is verbouwd. En die verbouwing, die was hard nodig, signaleerden de horecaondernemers René Bogaart en Jan van Asselt. In 2008 raakte Bogaart, die een voetbalwedstrijd in het ADO stadion bezocht, aan de praat met de eigenaar van 't Goude Hooft.

"Als je 't Hooft wil verkopen, laat het me dan weten", had Bogaart gezegd. Drie jaar later werd het pand hem inderdaad aangeboden, en begon er voor Bogaart en goede vriend en zakenpartner Jan van Asselt een groot avontuur. 't Goude Hooft ligt in het hartje van de stad, op een kruispunt van hippe, drukbezochte winkelstraten, in de buurt zijn fraaie musea gevestigd en natuurlijk ligt het Binnenhof op een steenworp afstand. Die traffic, het vele menselijke verkeer die deze plek genereert, geeft bij de heren de doorslag om niet alleen de aankoop in gang te zetten, maar ook een grootschalige verbouwing te starten.

Traffic, het feit dat het gebouw in de loop ligt van de meest belangrijke winkelstraten van het oude centrum biedt kansen. Daarnaast was het 't Goude Hooft een erg bekende naam in de residentie. Menig Hagenaar en Hagenees heeft hier een koffietje, thee of als kind een ranja met een rietje gedronken. Dat Koningin Wilhelmina hier nog heeft geluncht doet ook nog steeds de ronde. De laatste jaren echter was niet alleen het gebouw erg verwaarloosd, aan de bediening en de kaart schoorte ook nogal het een en ander. Het was er dikwijls wat kil binnen, de kaart was niet meer zo aantrekkelijk en bovendien nogal aan de prijzige kant. Vergane glorie, zou je kunnen zeggen.

Dat beeld moest radicaal veranderen, meenden de twee horecaondernemers. 'De uitdaging was om 't Goude Hooft weer terug te geven aan Den Haag', vertelt René. 'En dan niet meer aan alleen de inwoners in goede doen, maar aan iedereen. En daar horen ons inziens redelijke prijzen en een overzichtelijk en herkenbaar menu bij.'

Maar eer er überhaupt een menukaart kon worden samengesteld moest het gebouw volledig worden gestript en herbouwd. Ook moest worden nagedacht over de aloude horecaondernemerswet: als je een minder goed lopend restaurant overneemt, verander je de naam. Bogaart: 'Dan weet iedereen dat het om een nieuw bedrijf gaat. Met een nieuwe koers, een nieuw elan. En dat wekt nieuwsgierigheid op.' Toch besloten de mannen, na intensief wikken en wegen, de naam niet te veranderen. 'Deze taverne heet al een paar honderd jaar 't Goude Hooft. We besloten de geschiedenis te volgen. Maar dan wel door een nieuw hoofdstuk te schrijven!'

Bogaart en Van Asselt zijn niet voor niets succesvolle ondernemers. Ze zien kansen waar anderen alleen maar problemen zien. De op handen zijnde verbouwing van dit grote pand in het hart van de stad zou een jaar gaan duren. 'Tou' Den Haag zou een jaar lang langs het gebouw lopen en zich afvragen: wat gebeurt hier? Wat gaan 'ze' met 'ons' 't Goude Hooft doen? Ze besloten daarom de lokale zender TV-West te benaderen met een variant op de televisieserie Ik vertrek. Bogaart: 'Daarbij

gaat het om twee mensen met een ideaal. Die worden gevolgd en je krijgt alles te zien. De dingen die fout, maar ook goed gaan. Kortom, eerlijke televisie.' De mensen van TV-West reageerden enthousiast. Dat leverde al tien schitterende afleveringen van twintig minuten op onder de titel 't Goude Hooft, en er is inmiddels zelfs een tweede reeks opnames gestart.

De twaalf maanden durende verbouwing (kosten: 4 miljoen euro) van 't Goude Hooft is volledig te volgen op de lokale televisiezender. Alles wat is verspijkerd aan het 1850 vierkante meters tellende pand, op, in en boven de grond, is gefilmd. Zo is goed te zien met hoeveel respect voor de bestaande architectuur de mannen de verbouwing hebben aangepakt. 't Goude Hooft is namelijk een rijksmonument met een lange geschiedenis. (zie kader).

Bogaart: 'We hebben een balans kunnen vinden tussen oud en nieuw. We hebben zelfs een lift in laten bouwen. Daarbij hebben we veel te danken aan de gemeente Den Haag. Die reageerde steeds positief, ze waren blij met onze energie. De wethouders en ambtenaren dachten in oplossingen, niet in problemen. En op die manier kun je natuurlijk met elkaar iets bereiken. We hebben de gemeente gezien als een partner.'

De geschiedenis van 't Goude Hooft

Over de locatie wordt voor het eerst geschreven in 1423 als taveerne 'In t'gulde hoift'. In 1660 wordt het pand gesloopt en ontwerpt Pieter Post een classicistisch gebouw. In die tijd functioneerde 't Goude Hooft als herberg (de oudst bekende van Den Haag). Vanaf dat moment prijken de twee gouden hoofden aan de gevel. De laatste ingrijpende operatie vond plaats in de jaren dertig van de vorige eeuw. Bierbrouwer Heineken was toen eigenaar. Hij liet het gebouw slopen en herbouwen volgens het ontwerp van Pieter Post. Wel is het pand toen iets verbreed.

't Goude Hooft werd in juni van dit jaar heropend. En wie er langs loopt, ziet dat het met de traffic wel goed zit. Niet alleen het restaurant, maar ook het terras zit iedere avond vol, zelfs bij minder aangename temperaturen. De royale terrasverwarming die onder de fijne luifel is bevestigd, zal daar ongetwijfeld debet aan zijn. Bogaart: 'Het restaurant zit ieder weekend vol, terwijl wij er vanuit gingen dat de omzet overdag gehaald moest worden, en uit het organiseren van feesten en partijen.' Het gerenoveerde 't Goude Hooft heeft namelijk meer te bieden dan alleen een terras en restaurant. Er is een geweldige chique 'feest' kelderderdieping bijgekomen, de 'ondergrondse' is voorzien van een prachtig lichtplan en natuurlijk goed geïntellekt met een complete DJ-installatie. Op de eerste etage kan getrouwd worden, 't Goude Hooft is een officiële trouwlokatie. Bruid en bruidegom kunnen zelfs meten door naar hun bruidssuite. Want 't Hooft heeft met een nieuwe inrichting ook zijn oude bestemming weer terug: die van herberg.

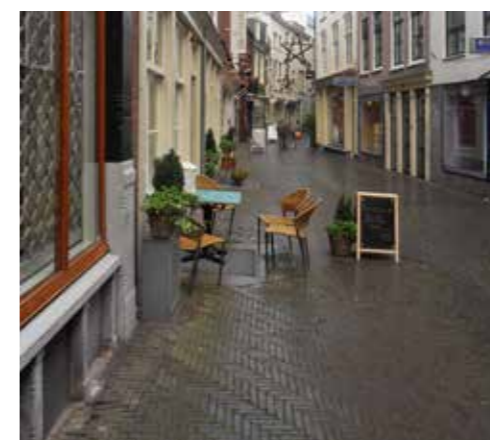

René Bogaart en Jan van Asselt voor hun Haagse Herberg Anno Nu.

• De kleine straatjes >

leukst vindt: 'Mensen kiezen hier uit wat bij ze past. En richten hun huizen in op persoonlijke smaak, op wat ze inspireert.'

Terug in de Oude Molstraat gaat onze wandeling door de kleine straten ten slotte richting de Annastraat. Daar net om de bocht is zojuist Hoop gearriveerd, en achter dat woord schuilt een 'creatief warenhuis' voor jonge talenten. Binnen is te zien wat dat betekent: platform voor aanstormende ontwerpers, kunstenaars, fotografen, labels en andere 'hoopvolle' projecten.

• Annastraat

• Sis Josip

Sis Josip, bedenker van Hoop, vertelt: 'Kennismaken met jonge creatieven midden in de stad. We leggen een brug voor ze naar publiek en naar bedrijfsleven. Te kijk en te koop. En hoop en zicht op werk natuurlijk.'

Aan de overkant zit sinds een jaar Britten à table!, het aangename restaurant annex winkel van Rebecca en Isabelle Britten. Eigen familienaam met een vleugje Frans. Rebecca, een van de twee zusjes, heeft haar droom waargemaakt: 'Een winkel en een restaurant in Franse stijl. We komen uit

Kleine Valentijn ontdekt de grote wereld

Pieterstraat, Hofkwartier, Den Haag, Zuid-Holland, Nederland, Europa, Wereld, Heelal!

> Valentijn van Koppenhagen

Herkennt u dit rijtje nog? En ziet u het nu bij uw kinderen of kleinkinderen weer terug? Grappig elke keer om mee te maken, kinderen voor wie de wereld elke keer een stapje groter wordt. En eigenlijk geldt dat natuurlijk voor de volwassenen ook, als je wilt, kun je elke dag weer wat bijleren, elke dag kan de wereld voor jou toch weer een stukje groter worden.

Of ben je iemand die de wereld wel in de hand heeft? Die het overzicht over alles heeft en in wiens handen de wereld dan ook heel klein en heel veilig is. Of voel je je meer een Atlas, die de hele wereld op zijn schouders torst en daarmee ook alle leed van de wereld.

Het zijn zo maar wat bespiegelingen, ieder mens is anders en ieders geschiedenis in dit ondermaanse is anders. Door welke oorzaak dan ook heeft de ene persoon veel meer leed te torsen dan een ander; het ongeluk en het leed is uitermate ongelijk verdeeld over de mensheid. Waarbij het mij altijd opvalt dat wij

goed in staat zijn 'ongeluk' te beschrijven: ontslag, verbroken relatie, gigageldgebrek, voor alle examens gezakt, de finale verloren etc, etc; er zijn ontzettend veel manieren om oprecht ongelukkig te zijn. Daarbij laat ik overlijden hier buiten beschouwing.

Maar, 'geluk', dat is veel lastiger te omschrijven. Net zoals 'vrede' meestal omschreven wordt als de toestand waarin er geen oorlog is, zo zou je geluk kunnen omschrijven als de toestand waarbij er geen ongeluk is. Misschien een minimalistische omschrijving, maar toch denk ik dat wij op die manier aardig in de buurt van 'geluk' komen. Is dat geluk ergens op de wereld te vinden? Kun je in het register van de BOS-atlas gewoon bij de 'G' zoeken en dan vind je het wel? Nee, zo werkt dat niet! Heb je dan geluk als je de wereld in je hand houdt? Ben je ongelukkig als je de hele wereld torst?

Het antwoord zit als altijd voor het grootste deel in jezelf verborgen; omgeving en omstandigheden kunnen wel helpen. Wat mij altijd weer helpt als ik denk van 'bah...' is dat ik een ommetje door de buurt loop. Ik zie straatkrantverkopers, bewoners van Huize Tichelaar, soms mensen met een accordeon, soms zelfs mensen die ik vroeger niet zag: personen die letterlijk hun hand ophouden.

En dan kan ik niet het leed van de hele wereld op mij nemen, ook ik heb de wereld niet in mijn hand, maar ik heb het geluk dat ik in een leuke buurt woon, een dak boven mijn hoofd heb, een fijne relatie en elke dag te eten en te drinken. Dat zijn kostbare zaken hier in het Hofkwartier, dat stukje Den Haag in Zuid-Holland, deel van Nederland, Europa en de wereld.

Ineens was het andersom

> Joop Nijssen

'Urban legends' heten ze in het Engels. In het Nederlands stadslegenden, of, vaker gebruikt, broodjeaapverhalen: verhalen die van mond tot mond worden naverteld, maar waarvan niemand zeker weet of ze waar gebeurd zijn of niet.

Ook het Hofkwartier heeft zijn 'urban legends'. Bijvoorbeeld het verhaal over de verplichte rijrichting van de Korte Molenstraat. Ruim een jaar geleden was die van de ene op de andere dag opeens omgedraaid. Tot dat moment mochten auto's dit straatje in rijden vanuit de Prinsstraat, om er aan de kant van het Torenplein weer uit te rijden, en sindsdien mag het volgens de verkeersborden alleen maar andersom. Een besluit van de gemeente, verband houdend met de invoering van het verkeerscirculatieplan? Dat zou je verwachten, maar volgens een hardnekkig verhaal ging het heel anders.

Een van de bewoners van de Korte Molenstraat zou zo genoeg hebben gehad van de groeiende stroom auto's door zijn straat, dat hij midden in de nacht met een keukentrappje

en een steeksleutel de straat op zou zijn gegaan, om zelf de borden aan twee kanten van de straat van de paal te schroeven, deze om te ruilen en ze aan de andere kant van het straatje weer op te hangen. De eerste dagen na deze 'ingreep' wachtte iedereen in spanning af: zou betrokkene (het verhaal vermeldt ook om welke buurtbewoner het gaat, maar dat wordt hier om privacyredenen niet vermeld) door de gemeente of de politie worden beboet, en zouden de borden binnen een paar dagen weer op hun rechtmatige plek terug worden geplaatst? Nee, er gebeurde maar niets. Sterker, de politie ging zelfs over tot het bekeuren van automobilisten die van de 'verkeerde' kant het straatje in reden. Toch een echt besluit van de gemeente dan, om de rijrichting om te draaien?

Het raadsel van Bordje Verhagen in de Korte Molenstraat

Omwonenden hebben nooit bericht gehad over zo'n besluit, en er is in de officiële informatie van de gemeente ook niets over een dergelijk besluit terug te vinden. Een daad van 'burgerlijke ongehoorzaamheid', die vervolgens door de autoriteiten, bewust of onbewust, is overgenomen en bekrachtigd als de nieuwe wettige situatie? Het is een raadsel. Duidelijk is wel dat het straatje sindsdien veel minder last heeft van doorstromend verkeer.

De situatie bevalt zelfs zo goed, dat nu gesproken wordt over het helemaal afsluiten van de Korte Molenstraat voor doorgaand autoverkeer. Dit keer overigens gewoon met de gemeente. Of zou er binnenkort iemand met een drillboor, een schep en een paar paaltjes door het nachtelijke Hofkwartier sluipen?

• De kleine straatjes >

• Rebecca en Isabelle Britten

de Provence en eten is mijn grote passie. Hier heb ik het gevonden.' Haar zus Isabelle heeft ze 'meegesleept'. Ze zijn in de Annastraat nu een jaar enthousiast aan het werk: prettig restaurant vanaf het ontbijt tot speciaal koopavondmenu, winkel, catering en de naastgelegen grote zaal voor partijen en vergaderingen. De Provence in het Hofkwartier, à table, aan tafel! zouden we willen zeggen.

Sterre was de naam van een meisje op school en Tijn is van de klassieke deugniet

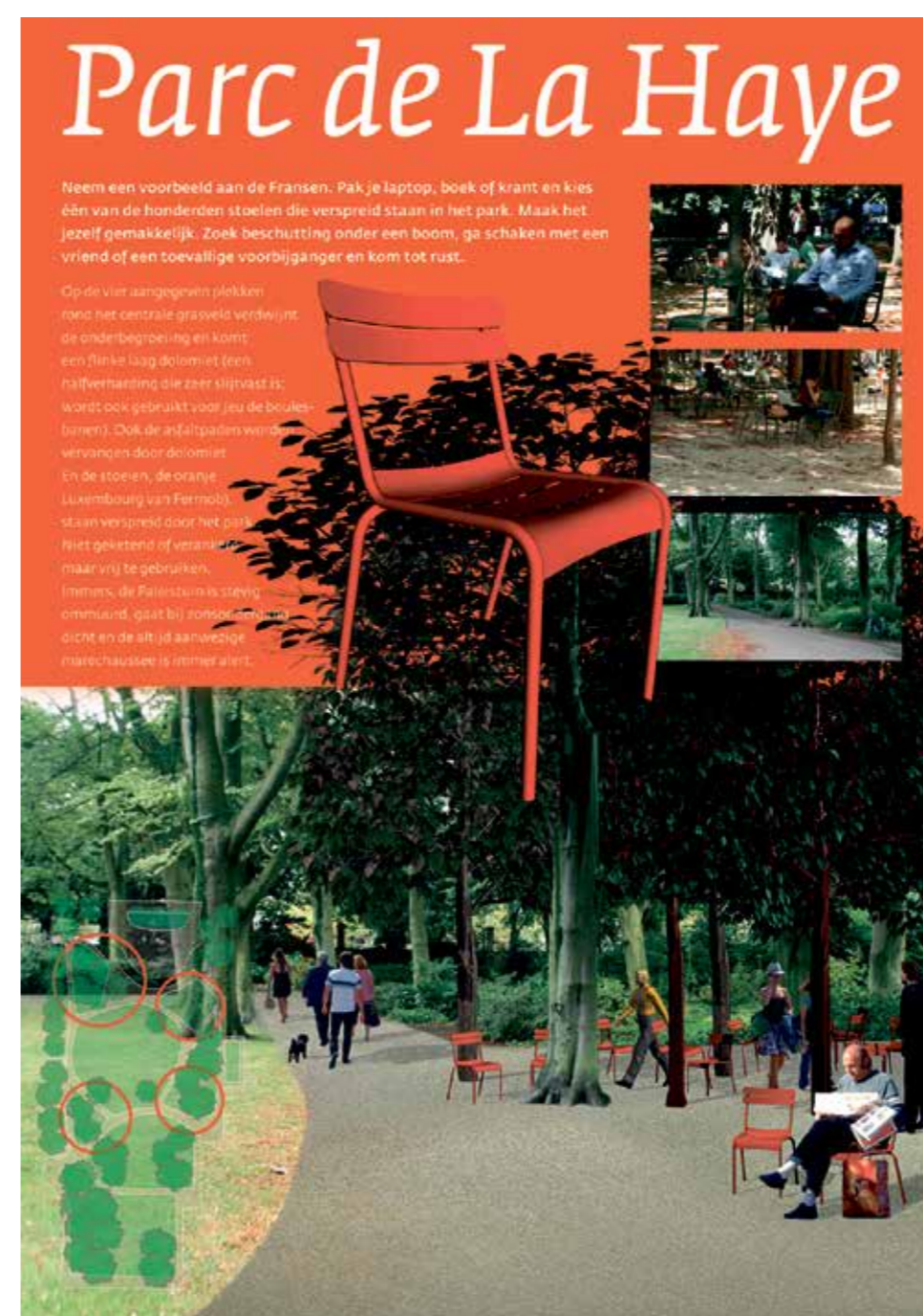
• Ric Schoftens

Uilenspiegel. Samen vormen ze al jaren de naam van een winkel 'met het hart voor kinderen'. Sterre + Tijn. De altijd opgewekte eigenaar Ric Schoftens heeft er een doorlopend 'kinderparadijs' van gemaakt, verdeeld over drie afdelingen in de Annastraat. Van wieg tot stapelbed en rammelaar tot bolderwagen. 'Vanaf de geboorte, de 'beginning of life', tot aan de pubertijd hebben we een uitgelezen assortiment. Ik zoek altijd naar bijzonder en uniek. Kwaliteit en authenticiteit staan voorop. Dus voor - aanstaande - ouders

En lusthof op wandelafstand

> Wendy Hendriksen

Al bijna zes jaar woon ik in het oude centrum van Den Haag. Dat zou je op floraal en zoologisch vlak als verarming kunnen beschouwen, na een twintig jaar durend verblijf in de groene Betuwe. Niets blijkt minder waar. Weliswaar zijn hier in de stad geen bloeiende kersenboomgaarden of begerige spreuwen, geen modderige uiterwaarden of goeie Schotse Hooglanders maar daarvoor in de plaats ligt er een paradisijselijk lusthof op wandelafstand: de Paleistuin.

In 2009 vond de prijsvraag 'Ontwerp de Paleistuin' plaats. Naast de professionele jury kon ook het publiek zich uitspreken over de vele inzendingen die twee weken lang in het Atrium werden tentoongesteld.

In dit eeuwenoude stadsparkje bloeien talloze bolgewasjes onder statige oude beuken en wonen egels, salamanders, hazen, vleermuizen, halsbandparkieten, gierzwaluwtjes en Turkse torrels tezamen met maar liefst drie soorten uilen. Het onderhoud van het parkje is extensief, op de brandnetels komen veel bijzondere vlindersoorten af en van de zuring en het zevenblad wordt door de buurtbewoners pesto gemaakt. Het park verenigt ook een aanzienlijke hoeveelheid sociologische kwaliteiten. Het fungeert niet alleen als oprijlaan voor de auto van de koningin en haar bezoekers, maar is ook hét adres voor een uitstapje van schoolklassen, dé verpozingsplek voor oma's en hun kleinkinderen, het ideale lunchparkje voor ambtenaren, prettige picknickplaats voor jolige jonge dames en openluchtstudio voor de jamsessies van conservatoriumstudenten. Juist door die veelzijdigheid aan gebruikers wordt de maatschappelijke waarde van het park verhoogd.

Al jaren wordt er gediscussieerd over of er op deze magnifieke plek een theehuis gerealiseerd zou kunnen worden. De koningin stelt slechts één voorwaarde: het theehuis moet ook een sociale functie krijgen en bijvoorbeeld als opleidingsplaats voor jongeren 'met een krasje' dienen. Ook de oudere parkgebruikers zien zo'n theehuis wel zitten. Want kijk niet verbaasd op als je een zeventigplusser ziet joggen of een tachtiger in het klimrek op het gazon ziet hangen. Ouderen zijn

namelijk steeds vaker in beweging, in het parkje. En dat is een héél goede ontwikkeling, zegt TNO. Zij tracht al vijftienvintig jaar senioren te stimuleren om wekelijks in groepsverband een uurtje te gymmen, dansen of zwemmen. Nu onlangs is gebleken dat slechts eenmaal in de week bewegen geen positief effect heeft op de subjectieve gezondheid, de kwaliteit van leven of de fysieke fitheid, wordt geadviseerd tweemaal per week te bewegen. Maar wat écht helpt, is iedere dag bewegen. In een park, bijvoorbeeld!

In de landen om ons heen is het speelkwartier voor ouderen al een heuse rage aan het worden. Ook de Haagse senioren stellen niet teleur: nabij de rodedendrons beoefenen oudere dames iedere morgen tai chi, stelletjes van een zekere leeftijd wandelen dagelijks ferm wat rondjes langs de vijver en heus niet alleen de bankjes, maar ook de speeltuinen worden intensief gebruikt. Al bewegend, lachend en keuvelend worden daarbij ook nog eens tal van sociale verbanden gesmeed. Een aantrekkelijke place-to-be dus, zo'n buurtpark. Van de week liep ik er een rondje. Een oudere heer onderbrak mijn kortade, sportieve pas en vertelde me dat er nog maar één ding mist in dit fijne park - naast het theehuis, een toilet en enige stoelen à la Jardin du Luxembourg natuurlijk. Hij schetst met weidse gebaren zomaar een aantal platanen, daar links, en ook daar, rechts. En daartussen ziet hij al... een lommerrijke jeu-de-boulesbaan.

De internationale inzenders maakten van de Paleistuin een historische wandeltuין, een waterpartij met drijvende eilanden, een belvédère, een grote Victoriaanse theetuין en zelfs een plek voor een wekelijkse biologische markt. De inzendingen met een theehuis, bloemenborders en een jeu-de-boulesbaan kregen de meeste waardering van het publiek.

• De kleine straatjes >

met hoge verwachtingen. En grootouders natuurlijk, familie en vrienden.' Hij lacht: 'Ik heb een brede vaste klantenkring. Ik stel kinderen nooit teleur.'

The Funhouse zit hier nog maar net. Erotische lifestyle staat erbij en eigenaar Raymond van der Boom legt uit dat het hier om 'kinky en fetish' kleren gaat, en - dat weten de burens in de straat - dus niet om een 'sexshop'. Alles binnen is zwart en glimt: kleding van leer, lak en latex. 'Voor dames en heren en in alle maten,'

• Raymond van der Boom

verduidelijkt hij, 'we kleden wekelijks tientallen feesten aan.' Aan de muur hangt een affiche van Fifty Shades of Grey. 'We hebben hier nog niet veel reacties op de bestseller.'

Ismael Günes was een van de eerste kleermakers uit Turkije die zich in het Hofkwartier vestigde. Met Prestige in de Annastraat. Samen met zijn vrouw Nahal - en assistenten in het atelier - houdt hij de zaak draaiende. Zijn vrouw Nahal vertelt: 'We werken met plezier in deze buurt

• Ismael Günes

DRINKLAND

Prinsestraat 57
2513 CB Den Haag
Tel.: 070-3642925
zondag geopend
van 13.00uur-17.30uur

Met ruim 1400 artikelen biedt Slijterij en Wijnhandel **DRINKLAND** u één van de grootste drankcollecties van Nederland.

DRINKLAND staat met name bekend om zijn ruime keuze aan wijnen van zeldzame kwaliteit. Van een uitgebreid pakket Spaanse wijnen, tot een bijzondere selectie Franse Grand Crus de Bordeaux. Door de *eigen import* van over de hele wereld, is deze slijterij in staat een *vaste lage prijs* te hanteren.

Het assortiment gedistilleerd bestaat uit zowel Hollands- als buitenlands gedistilleerd, waaronder o.a. whisky's (>160 single malts), rum (>70) en wodka (>40), Armagnac en Calvados.

Voorts vindt u bij ons een grote selectie likeuren, binnen- en buitenlandse bieren, frisdranken, vruchtensappen en water.

HOFKWARTIERAANBIEDING

Rouge Hospice de Beaune 2009
Savigny-les-Beaune Premier Cru 2009 Cuvée Fouquerand €39,50

Blanc Hospice de Beaune 2009
Saint Romain Cuvée Joseph Menault €39,50

Rioja Vina Albina
Gran Reserva 1998 €29,95

bij inlevering van deze coupon

€10,00 HOFKWARTIERKORTING!

en Garde

Gespecialiseerd in professioneel keukengereedschap voor de kookliefhebber

En Garde heeft een uitgebreid assortiment keukengereedschap voor zowel de professionele kok als de kookliefhebber. U vindt in onze winkel alles wat nodig is om te bakken, braden, koken, pochieren, enzovoorts. Kwaliteit, functionaliteit en vormgeving zijn de uitgangspunten bij onze keuze. Goed gereedschap, tenslotte, is het halve werk!

Geef u op voor onze mailinglist. Wij hebben regelmatig acties en activiteiten. Graag tot ziens bij En Garde!

Prinsestraat 63 Den Haag 070 3647352
www.en-garde.nl

espresso • coffee to go • ontbijt • lunch • picknickmand voor in het park • borrel • catering • private dining • vergaderingen • (bedrijfs)borrels • verjaardag vieren • wifi

Van Prinse & Co

Horas Simanullang & Wanda Wattendorff
• Prinsestraat 134 • 2513 CH Den Haag •
• www.vanprinseco.nl • t: 070-362 62 10 •

Op vertoon van deze advertentie
tweede kopje koffie gratis

De kleine straatjes >

en we hebben genoeg te doen. De hele week door. Veranderen, aanpassen en herstellen van kleren van dames en heren.' Ismael vult aan: 'Als mensen tevreden zijn, praten ze het door. Dat weet ik al jaren.'

De sfeervol verlichte Brocante & Cadeaux No 3 is helemaal in kerststemming. De winkel van Marcella Mesanter aan het begin van de Annastraat is als een kleine kerstmarkt. Ze zit hier al zeven jaar en gaat met de seizoenen mee: 'Als het winter wordt, stem

• Marcella Mesanter

ik daar alles op af, rond kerst en Nieuwjaar. En zoek de markt ter plekke af naar bijzondere vooral Franse spulletjes. Meubeltjes, tafeltjes, lampen, leuke en bijzondere presentjes. Ik moet alles eerst in mijn handen hebben, voordat ik het aanschaf. Dat persoonlijke zie je aan de brocante af.

Vrolijkere einde van onze wandeling door het Hofkwartier kunnen we niet maken, op de grens van het oude jaar.

• Annastraat

Festival moderne dans in Korzo

CaDance in de Paleiskerk oog in oog met publiek

> Jan Paul Bresser

'Het is een prachtige hoge ruimte, perfect geschikt voor de dans die we willen maken. Met vier dansers, vier Hindoestaanse Nederlanders, straks tussen het publiek in de Paleiskerk hier om de hoek van het paleis'.

Hij heet Revanta Sarabhai en komt uit India en is met dansen opgegroeid. Hij is telg uit de beroemde dansdynastie der Sarabhai's, danst de wereld over en is een van de baanbrekende jonge huishoreografen én dansers van Korzo. Ook artistiek directeur Leo Spreksel is enthousiast, als ze het samen over de inspirerende voorbereidingen voor CaDance hebben, het tweejaarlijkse festival voor moderne dans. Dit keer van 25 januari tot en met 9 februari 2013. 'Het gaat er om dans dichterbij te brengen. In al onze voorstellingen, in alles wat we doen. Daarom hebben we als thema voor CaDance 2013 proximity gekozen. Dat betekent letterlijk nabijheid, oog in oog met het publiek. Wat Korzo belangrijk vindt, wat wij met elkaar maken, willen we delen met zoveel mogelijk mensen.'

Het thema 'proximity' van het festival komt misschien wel het beste tot zijn recht in het project 5x5, dat in en rond het Hofkwartier plaatsvindt. Vijf choreografen zijn uitgenodigd om nieuw werk te maken op een zelfgekozen locatie.

Het publiek trekt langs een uitgezette route en laat zich verrassen door dans op een intieme plek. Revanta Sarabhai is een van de makers. Hij vertelt dat hij vanaf zijn veertiende begon te

experimenteren met zijn choreografie: hij combineert daarbij de oorsprong van klassieke Indiase dans met vernieuwende eigentijdse beweging. Dat laat hij straks ook zien in de Paleiskerk, in een nieuwe choreografie met zijn eigen unieke cadans.

Bruggen slaan naar het publiek, nu maar ook die van de toekomst. In en buiten Korzo komt het allemaal steeds beter bij elkaar. Bron en krachtcentrale van de moderne dans in de Prinsestraat. En vandaar uit stad en land in, tot ver over de grens. Het hele jaar door. 'In essentie gaat het in de kunst om een persoonlijke uitwisseling,' vertelt Leo Spreksel, 'om het scheppen van unieke ervaringen.'

Op vrijdag 25 januari 2013 gaat de 16e editie van het CaDance

festival van start, met nieuwe en gearriveerde makers van Nederland naast elkaar. Het opent met Up & Coming Choreographers: de eerste officiële samenwerking tussen danshuis Korzo en het Nederlands Dans Theater. Veel choreografen die in het verleden zijn begonnen bij CaDance, zijn later gezichtsbepalend geworden voor de dans in Nederland en daarbuiten.

Met Up & Coming Choreographers presenteren het Nederlands Dans Theater en danshuis Korzo samen hun eerste programma van jonge talenten. Als kennismaking met choreografen en dansers van morgen. Dat geldt volgens Leo Spreksel voor alles in Korzo: 'Het beste halen uit de dansers en uit de bezoekers. Ga maar zitten en kijk de dans in de ogen. Daar gaat het om.' (Zie ook de advertentie op pagina 4).

Fotograaf: Gerrit Schreurs. Danser: Jasper van Luijk.

NIET TE MISSEN IN HET NIEUWE JAAR GET CLOSE TO TALENT!

DO 21 FEBRUARI
WORLD SESSIONS: AMIRA KHEIR

Deze 'Diva van de Soedanese woestijn' betovert publiek met een warme versmelting van Arabische instrumenten, soul en jazz.

VR 22 EN ZA 23 FEBRUARI
DANSGROEP AMSTERDAM/DANSMAKERS AMSTERDAM

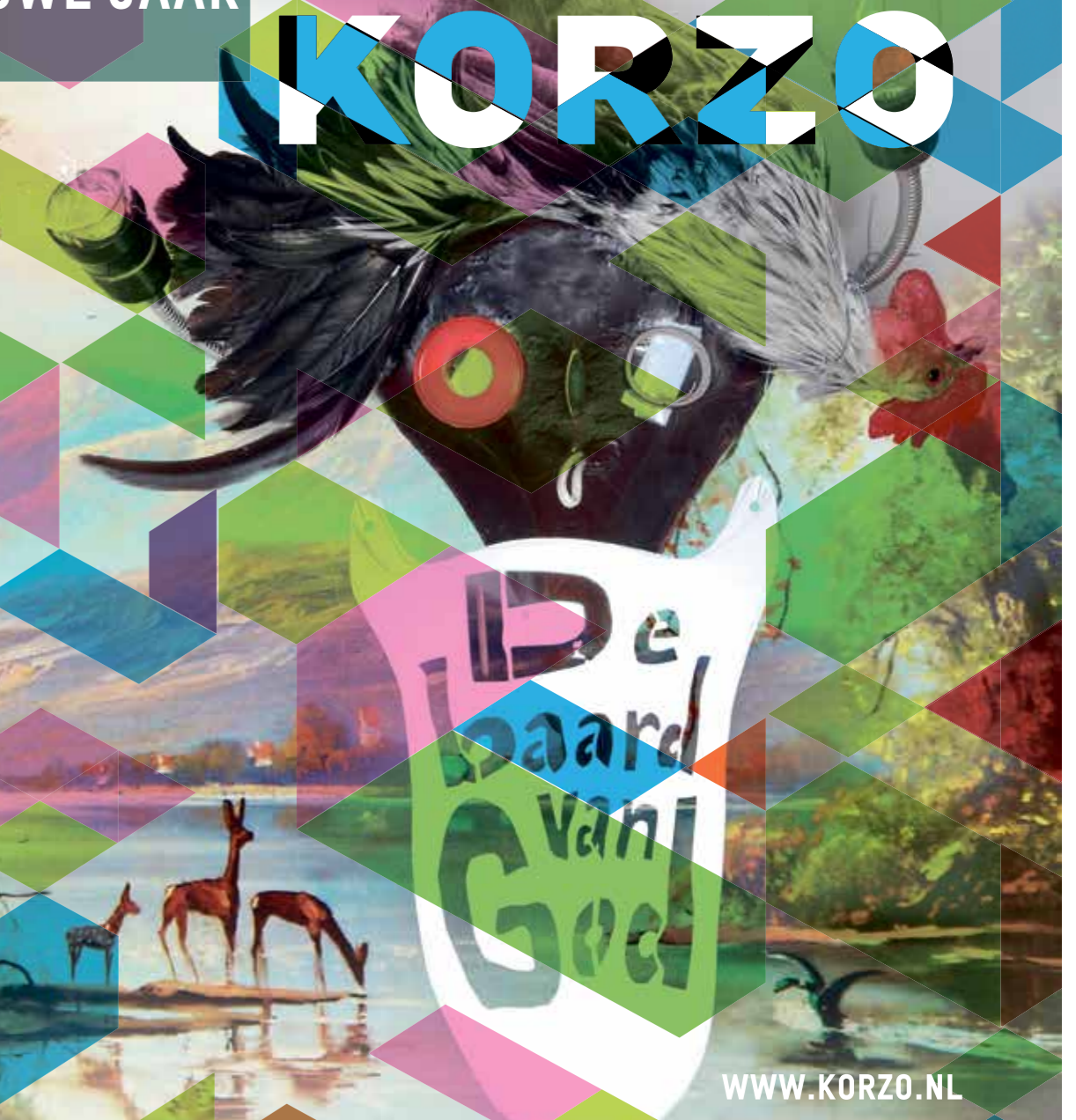
Een double bill om naar uit te kijken, met choreografen Michael Schumacher en Guilherme Miotto en kunstenaar Peter Missotten.

DO 28 FEBRUARI T/M ZA 2 MAART
HOTEL MODERN DE BAARD VAN GOD

Bekend van *De Grote Oorlog* en *Garnalen Verhalen* komt Hotel Modern in het voorjaar met een nieuwe voorstelling vol intense beeldverhalen.

**KORZO
THEATER**
PRINSESTRAAT 42

KORZO

WWW.KORZO.NL

Column

Mijn veilige plek en die van jullie

Terwijl majesteit aan haar kersttoespraak schrijft, ben ik niet in haar buurt. Dat zal iedereen begrijpen. Ze heeft rust en stilte nodig. Zij is er altijd geconcentreerd mee bezig. Zij schudt het niet zomaar uit haar koninklijke mouw. Ze wikt en weegt haar woorden om een balans te vinden tussen hoofd en hart, tussen verstand en gevoel, tussen betekenis en warmte. Als hofnar heb ik daar bewondering voor. Omdat haar woorden ernstig zijn, maar nooit gedragen of verheven klinken. Zij heeft wat te vertellen en heeft een uitgesproken mening. Haar kersttoespraken gáán ergens over. En dat zal dit jaar weer zo zijn, dat weet ik.

Al ben ik een hofnar, ik ben geen held in spreken in het openbaar. Ik ben hofnar achter de schermen en meer van de terloopse invallen. Ik ben een vrolijke influisteraar. Op hoorbare afstand van majesteit natuurlijk. En voor een ruim gehoor wil ik nog wel eens opgewekt overdrijven, ergens de draak mee steken, om lachers op mijn hand te hebben. Ik zorg voor het goede humeur, een kwinkslag en af en toe een tikkeltje luim, zoals dat hier wel eens ouderwets klinkt: ernst en luim.

Jullie mogen best weten dat ik haar kersttoespraken bewaar. Ze vormen bij elkaar een eenheid, bijna als een zelfportret, dacht ik laatst. Ik lees er regelmatig in terug en zie haar dan voor me: telkens wat ouder en wijzer, als ik dat zo zeggen mag. Vorig jaar bijvoorbeeld maakte zij zich zorgen over hoe we met z'n allen omspringen met de natuur. Ze zei het helder en sterk: 'De aarde die het leven voedt, maar niet voor zichzelf kan spreken, moet een stem krijgen. In alle kleine en grote beslissingen zal die moeten doorklinken. Ook het leven van wie na ons komen, staat op het spel.'

Haar kersttoespraak van twee jaar geleden blijft bijzonder omdat zij opriep tot verbondenheid. Ze zei dat wij samen moeten proberen angst en argwaan te overwinnen om een balans te vinden tussen 'wij' en 'zij'. 'Wanneer mensen het vertrouwde niet meer herkennen, groeit wantrouwen. Maar geduld, respect en saamhorigheid kunnen tegenwicht bieden.' Zij drukte ons allemaal op het hart 'dat we deel uitmaken van een samenleving waarin iedereen behoefte heeft aan een veilige plek.' En dat 'het gevaar bestaat dat het gemeenschappelijke wordt verzwegen en verschillen worden uitvergroot'. Volgens haar moeten mensen bereid zijn de eigen vooroordelen onder ogen te zien: 'Behandel anderen zoals u wilt dat zij u behandelen,' zei ze. Ik zit dicht bij haar in de buurt en dat is al jaren een 'veilige plek'. En soms moet je dingen bewaren. Om ze niet te vergeten. Dat hoort ook bij een hofnar. Net als bij jullie. Want dat is toch de beste wens voor het nieuwe jaar: het Hofkwartier als een veilige, vertrouwde plek. En een vrolijke natuurlijk.

DE HOFNAR

Deel 5: C'est ça Het geheim van C'est ça

> Guus Boudestein

Dit is het, het restaurant van Chef Edward van Dalen en Maître Jeroen Bosman. Na het vorige etentje in het Hofkwartier bleef de vraag over duurzaamheid mij bezighouden. Vinden wij dierenwelzijn, biologisch, fairtrade en seizoensproducten eigenlijk wel belangrijk of is het onderschikt aan gewoon lekker eten?

Op 26 november werden de Michelinsterren 2013 uitgedeeld. Han Ting in de Prinsestraat is nieuw in de lijst, dat is mooi. Maar op de website van Iens zie ik dat Han Ting wat duurzaamheid betreft nog wat kan leren van C'est ça. Tijd voor de proef op de som.

Het is vrijdagavond en ongewoon rustig in de stad als ik met mijn tafeldames het restaurant binnenloop. De inrichting is eenvoudig en sfeervol, genoeg keus op de kaart. Boven de bar hangt een jeugdfoto van Brigitte Bardot en ik waan me meteen weer terug in Parijs. We nemen een menu en laten ons verrassen door de Chef. Edward heeft zelfs tijd om bij ons aan tafel te komen zitten en hij vertelt over C'est ça en het Hofkwartier. Al snel gaat het ook over de nieuwe overburen van Barbies Bar. En natuurlijk over mijn vraag: hoe zit het met de duurzaamheid? Voor Edward is het eigenlijk heel vanzelfsprekend, je wilt kwaliteit, een mooi gerecht maken. Dan wil je graag weten waar je vis en vlees vandaan komt. 'Nog niet zo lang geleden heb ik de vragen bij Iens ingevuld en daar kwam een score van 75% uit.' Hij voelt er niet veel voor om een extra inspanning te leveren om de 100% te halen. Dan gaat het direct meer over principes, al snel komt het vingertje dominee in beeld, en moet je kwaliteit inleveren. 'Bijna alle producten die we gebruiken zijn biologisch maar het is soms niet mogelijk de gewenste kwaliteit of smaak te krijgen. Wijn is een voorbeeld, natuurlijk is er heerlijke biologisch wijn, maar het

aanbod is beperkt. Het is een bewuste keuze met een uitstekend resultaat. Nog even terug naar Iens. C'est ça heeft een gemiddelde score van 8,3. Hiermee staan ze op gelijke hoogte met Callas. Wat mij betreft een verdiende score, het eten was heerlijk. Hieronder een recept wat je ook tijdens de feestdagen uitstekend kunt uitproberen. Wij wandelen naar huis en in de buurt van het Malieveld komen we opeens duizenden mensen tegen, Coldplay is net klaar met spelen.

Openings tijden; Dinsdag t/m zaterdag van 18u-23u. Zondag van 13u-18u voor de déjeuner de famille (enkel op reservering)

Recept: Konijn op z'n Normandisch.

Voor 4 personen. **Nodig:** 4 konijnen bouten, 1 goeie klont boter, 1 klein bosje dragon, 1 borrel calvados, 500 gram creme fraiche, 1 glas witte wijn, zout, peper, bloem, braadpan, oven.

Zet de oven aan en laat deze voorverwarmen tot 160 graden. Bestuif de boutjes met een beetje bloem en braad ze mooi bruin in een braadpan met een klont boter. Blus de boutjes met calvados af en kook een beetje in. Voeg dan de dragon zout, peper en wijn toe en breng het aan de kook. Roer nu de creme fraiche erdoor en zet de pan in een oven op 160 graden voor pakweg anderhalf uur. Verzin er nog wat aardappeligs en groens bij, pan op tafel en klaar is kees of pierre of claude!!!

Bij Boon kom je écht op de koffie

> Gidn Hendriksen

Toen ik vorig jaar een tijdje in het centrum van Antwerpen woonde, was ik vaak in een van de hippe koffietentjes en espressobarretjes te vinden. En het was hier, dat ik echte koffie heb leren waarderen. Echte koffie, dus niet het spul dat je in cupjes of in wattenschijfjes vindt. Nee, in Antwerpen nemen ze de tijd om koffie te maken. En dat begint met het branden van de bonen. Je kunt je voorstellen hoe zalig het er de hele dag ruikt.

Het goede nieuws is, dat na Londen en Antwerpen nu ook Den Haag 'in' is voor echte koffie. Er komen steeds meer kleine zaakjes waar je kunt kiezen voor een kop cappuccino of espresso van een bepaalde estate of een single origin. Direct trade dus, direct afgenomen van de boer en daarom nóg 'eerlijker' dan fair trade. Je kiest voor een boon van een bepaalde

Een heuse koffiebranderij in de Prinsestraat

plantage of uit een bepaald gebied omdat de smaak je bevalt. Kenners kiezen hun koffie zoals een liefhebber zijn wijn kiest. Kort nadat ik terug verhuisde naar Den Haag fietste ik door de Prinsestraat en rook een heerlijke geur. Koffie! En daar was Boon, een heuse stadse koffiebranderij midden in mijn eigen Hofkwartier. Boon brandt iedere dag een paar kilo bonen. Met zorg, met liefde kun je wel zeggen. Maar een goeie kop koffie vergt nog meer: het gaat ook om de juiste maling. En om een netjes voorgespoeld filter, de juiste temperatuur van het water, de doorlooptijd, het voorverwarmde kopje en... de hand van de meester.

Bij Boon haal ik regelmatig gemalen koffie, ik hou van hun langzame wijze van branden op een lage temperatuur, wat een lichte smaak geeft. Ze geven er overigens ook workshops koffiebranden, loop gerust eens binnen en merk hoe je besmet raakt met het koffievirus. Echt hip is het drinken van slow coffee, een koffie die wordt gemaakt door heel langzaam water op koffie in een filter te schenken, een methode die dus eigenlijk 'terug is van nooit weggeweest'.

Ik was in Antwerpen voor het volgen van een minor fotografie. Dankzij de bijzondere koffietentjes in die stad kwam ik terug met een fotoserie vrij werk waarin koffie de hoofdrol speelt. De reeks wordt nog steeds aangevuld met foto's van koffiebarretjes en hun 'barista's', zoals de makers van espresso en cappuccino worden genoemd. Van Londen tot Groningen en van Gent tot Amsterdam weet ik inmiddels de leukste plekken met de lekkerste koffie te vinden. Een van die plekken ligt hier om de hoek. In het Hofkwartier!

COLOFON Het Hofkwartier nr 6 • December 2012 • **Oplage** 7.500 • **Redactie** Guus Boudestein, Jan Paul Bresser, Ineke Bresser, Peter Drijver, Maaike van Eijk, Marleen Guthschmidt, Rita van Hasselt, Wendy Hendriksen, Valentijn van Koppenhagen, Ruud Steegers • **Vormgeving** Ontwerpwerk, Den Haag • **Drukkerij** Dijkman Offset, Diemen • **Bijdragen** Deze krant is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van 'Plan van Aanpak Hofkwartier', Bewonersvereniging Hofkwartier en Hofkwartier Ondernemers Belangen • **Met dank** Aan iedereen die heeft meegewerkt aan deze krant • **Redactieadres** Juffrouw Idastraat 15, 2513 BE Den Haag, ritavanhasselt@hotmail.com • **Verspreiding** Deze krant wordt kosteloos verspreid via hotels, restaurants en cafés van het Hofkwartier, bewoners en ondernemers, Het Korzo Theater, VVV, De Grote Kerk, Het Haags Historisch Museum, het Vendue Huis en de Ooievaart • **Copyright** Er rust copyright op tekst en beeld.

